

Chirchiq shahrida buniyod etilgan zamonaviy bolalar bog'chasi marosimi bo'lib o'tdi. "Semurg" deb nomlangan ushbu bog'cha harbiy xizmatchilar farzandlari uchun mo'ljallangan.

Har kimki atog'ga ko'p rioyat qilg'ay, O'g'lidin anga bu ish siroyat qilg'ay. Alisher NAVOIY

Ma'rifat

ENLIGHTENMENT * XALO ZIYOLILARI GAZETASI *

1931-yildan chiqq boshlagan

2003-yil 19-fevral, chorshanba

№ 14 (7519)

ИСЛОҲОТЛАР СТРАТЕГИЯСИ – МАМЛАКАТИМИЗ ИҚТИСОДИЙ САЛОҲИЯТИНИ ЮКСАЛТИРИШДИР

Вазирлар Маҳкамасининг мажлиси

17 февраль куни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йилда республикани ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ҳамда 2003 йилда иқтисодий ислохотларни чуқурлаштиришнинг асосий йўналишларига бағишланган мажлиси бўлди.

Мажлисида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов маъруза қилди.

Давлатимиз раҳбари ўтган йилда иқтисодий ислохотларни янада эркинлаштириш, чуқурлаштириш, иқтисодиётни барқарор ва муносиб ўстиришни таъминлаш йўли изчил ва аниқ мақсадга йўналтирилган ҳолда амалга оширилганлигини таъкидлади.

Бунинг натижасида 2002 йил мобайнида икки мингга яқин давлат корхонаси ва объектлари мулк шаклини ўзгартирди. Давлатга қарашли корхона ва объектларнинг каттагина қисми — 1 минг 260 таси тўлиқ хусусий мулкка айлантирилди. Кичик ва ўрта бизнес, хусусий тадбиркорлик етакчи роль ўйнайдиган кўп укладли иқтисодиётнинг жадал шаклланиётгани тўғрисида ўтган йилда 38 мингга яқин микрофирма, кичик ва ўрта корхона тузилиб, уларнинг умумий сони 240 мингга етди.

Хисобот даврида ялпи ички маҳсулот 4,2 фоизга ортди, саноат маҳсулотлари — 8,5 фоиз, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари — 6,1 фоиз, истеъмол товарлари ишлаб чиқариш эса 11,8 фоизга кўпайди. Бошқиси дон етиштириш бўйича энг юқори кўрсаткичга эришилди — 5 миллион 400 минг тонналик хирмон бунёд этилди.

Иқтисодиётга жалб этилган инвестициялар ҳажми 1 триллион 400 миллиард сўмдан ортди. Шундан 650 миллион АКШ долларидан ортиғи хорижий инвестициялардир. Бу соҳада амалга оширилган тадбирлар натижасида ўтган йил давомида 56 та ишлаб чиқариш объекти ишга туширилган бўлса, шундан 15 таси йirik корхона ва ишоотлардир.

Иқтисодий ночор, зарар кўриб ишлайтган корхона-

ларни молиявий соғломлаштириш, таркибий ўзгариш ва тугатиш чора-тадбирлари таъминланмоқда. Жумладан, йил давомида 304 корхона зарар кўриб ишлаш ҳолатидан чиқарилиди, 154 корхона бўйича турли банкротлик жараёнлари бошланди.

Катъий пул-кредит сиёсати ўтказилиши ҳисобига инфляциянинг ўртача ойлик ўсиш суръати 1,6 фоиз даражасига чамаянди, пул массасининг ўсиш суръатлари пасайди. Аҳоли жон бошига ялли даромадлар йил давомида 1,4 баробар, реал даромадлар эса 12,6 фоиз ўсди.

Президентимиз йўналганлар эътиборини иқтисодиёт тармоқларида ва ижтимоий соҳадаги ҳал этилмаётган, ислохот йўлида тўсиқ бўлиб турган айрим масалалар ва муаммоларга қаратди.

Иқтисодиётнинг аксарият тармоқлари ва соҳаларида ислохотлар чала-ярим амалга оширилмоқда. Давлат мулкчи хусусийлаштиришда бир томонлама ва юзакли ёндашув ҳоллари учраб турибди. Хусусийлаштириш кўп ҳолларда расмийлаштирилган йўналишда бўлиб кетган. Кўпгина корхоналар бозор шароитларига ва талабларига сўзлашқили билан мослашмоқда. Капитал курилиш ва коммунал хизмат кўрсатиш соҳасида иқтисодий ислохотларни амалга оширишда жиддий нуқсонларга йўл қўйилган.

Мажлисида қишлоқ хўжалигидаги ислохотлар ва уларни амалга оширишдаги мавжуд нуқсонларни бартараф этиш, ер, сув, газ ва энергетика ресурсларидан самарали фойдаланиш масалалари атрофида кўриб чиқилди. Мамлакатимиз раҳбари бу жаб-ҳаллардаги хато ва камчиликларга батафсил тўхталди.

Ислам Каримов ички бозорни сифатли, аввало, мамлакатимизда ишлаб чиқарилган истеъмол товарлари билан тўлдирishi қониқарсиз таъминланётгани ҳусусида тўхталар экан, улуржи ва чакана савдо тизими сўз ташкил этилгани, товарларнинг республика бозорларига ноқонуний, контрабанда йўли билан кириб келиши ҳолларига тўла барҳам берилмаганини танқид қилди.

Мажлисида Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини, «Обод маҳалла йили» ва бошқа давлат дастурларини изчил амалга ошириш, ички кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш, касб маҳоратини юксалтириш каби масалалар ҳам муҳокама қилинди. Ўртбошимиз кадрлар профессионал жиҳатдан ўстириш тизимини яратиш ҳақида сўзлаш асосида ҳодима лавозим учун эмас, балки малака учун ҳақ тўлаш тизимини яратиш зарурлиги ҳусусида тўхталди.

Президентимиз ўтган йилда барча жабҳаларда эришилган ютуқлар ағона ва ақил оила бўлиб яшаётган мамлакатимиз халқи, ватанпарвар ва фидойи ҳамюртларимиз меҳнати самараси эканини, бу эса танлаган йўлимиз нечоғли тўғрилигиндан яна бир бор далolat беришини қайд этди.

Кўрилган масалалар юзасидан Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, қишлоқ ва сув хўжалиги вазирини Н.Юсупов, Давлат мулкчи кўмитаси раиси М.Аскарлов, «Ўзбекистон» уюмчаси раиси Н.Набиев, Иқтисодиёт вазирлиги ҳузуридagi иқтисодий ночор корхоналар ишлари кўмитаси раиси Г.Саидова, Хоразм вилояти ҳокими И.Бобоҷонов ва Самарқанд вилояти ҳокими Ш.Мирзиёев сўзга чиқди.

Мажлисида муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

(ЎзА) Суратларда: мажлис пайтидан лавҳалар. Абдувоҳид Тўраев олган суратлар.

Президент Ислам Каримовнинг 2002 йилда мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ва 2003 йилда иқтисодий ислохотларни чуқурлаштиришнинг асосий йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамаси мажлисидаги маърузаси

Ҳурматли мажлис қатнашчилари! Бизнинг бугунги мажлисимиздан асосий мақсад — 2002 йилда амалга оширилган ишларни сарҳисоб қилишдан иборат.

Лекин биз фақат йил якунларини кўриб чиқиш билан чекланмасдан, масаллага кенгрок қараб, аввало, иқтисодиётимизни ривожлантиришда қўлга киритилган ютуқлар, ўтказилган ислохотларнинг натижаси ва самараси биз бу борада қабул қилган узоқ истиқболга ва яқин келажаққа мўлжалланган Дастуримизга нечоғли жавоб бериши ва мос келишига принципиал баҳо беришимиз зарур.

Ўтган йили иқтисодий ва ижтимоий соҳаларда кузатилган тенденциялар ҳамда мавжуд муаммоларни ана шундай таҳлил қилиш ва таққидий баҳолаш асосида 2003 жорий йилда иқтисодий ислохотларни чуқурлаштиришнинг аниқ йўналишларини белгиллаб олишимиз даркор.

2002 йил якунларини айнан шу нуқтаи назардан баҳор қилишимиз, қўйидаги масалаларга алоҳида эътибор қаратиш лозим, деб ўйлайман.

Ўтган йили корхоналарни давлат тасарруфидан чиқариш ва акциялаштириш, хусусий секторнинг иқтисодиётдаги салмоқини янада оширишга қаратилган чора-тадбирлар изчил давом эттирилди.

2002 йил мобайнида 2 мингга яқин давлат корхо-

наси ва объектлари ўз мулк шаклини ўзгартирди, бу хусусийлаштириш дастурида кўзда тутилганидан бир ярим баробар кўп демакдир.

Давлатга қарашли корхона ва объектларнинг каттагина қисми — 1 минг 260 таси тўлиқ хусусий мулкка айлантирилди.

Хусусийлаштирилган корхоналарнинг акцияларини жисмоний шахслар томонидан 2001 йилга нисбатан 2,6 марта кўп сотиб олинди.

Мулк шаклини ўзгартirilgan давлат корхоналари орасида «Электркимёсаноат», «Навоийазот», «Аммофос», «Ўзбекрезинатехника» ишлаб чиқариш бирлашмалари, Тошкент ва Фарғона иссиқлик электр марказлари, Сирдарё ГРЭСи, юк вагонларини таъмирлаш заводи, йўловчи ташийдиган вагонларни таъмирлаш корхонаси, Ўзбекистон қийин эрийдиган ва ўтга чидамли материаллар комбинати сингари стратегик аҳамиятга эга бўлган йirik корхоналар бор.

Мамлакатимизда кичик ва ўрта бизнес, хусусий тадбиркорлик етакчи роль ўйнайдиган кўп укладли иқтисодиёт жадал шаклланимоқда.

Кичик бизнесни ривожлантиришни рағбатлантиришга қаратилган чора-тадбирлар, уларни рўйхатга олиш тартибининг сезиларли даражада соддалаштирилгани, энг муҳими,

тадбиркорларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича самарали механизмнинг амалда жорий этилгани иқтисодиётимизда катта аҳамиятга эга бўлган хусусий тармоқни янада ривожлантириш ва мустақамлаш имконини берди.

2002 йилда 38 мингга яқин микрофирма, кичик ва ўрта корхона тузилиб, бугунги кунда уларнинг умумий сони 240 мингга етди.

Тадбиркорликни ривожлантириш ҳисобидан қарийб 370 мингга янги иш ўринлари очилди. Бу прогноз кўрсаткичларидан бир ярим баробар кўп.

Хозирги вақтда мамлакатимизда ишлаб чиқарилаётган ялпи ички маҳсулотнинг 73,3 фоизи, саноат маҳсулотларининг 71,4 фоизи, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари, чакана савдо ва аҳолига пулли хизмат кўрсатишнинг деярли ҳаммаси нодавлат сектор ҳиссасига тўғри келмоқда.

Шуни таъкидлаш керакки, бугунги кунда ялпи ички маҳсулотнинг 35 фоизи хусусий тармоқда яратилмоқда.

Буларнинг барчаси тадбиркорлик фаолиятини рағбатлантириш, корхоналарнинг иқтисодий эркинлигини кенгайтиришга қаратилган туб ўзгаришларнинг амалга оширилиши билан бевосита боғлиқ.

Бир сўз билан айтганда, таълимга қилинган

ГАЗЕТАНИ БАРАҚЛАГАНДА:

ФАРАЗ ҚИЛИНГ, СИЗ ЁЗУВЧИСИЗ 4-бет

ЎЗБЕКISTON ЁШЛАРИ: БИЗ АФОН ТЕНГДОШЛАРИМИЗГА ЁРДАМ БЕРАМИЗ 4-бет

ДИРЕКТОР ҚАНДАЙ БЎЛСА... 4-бет

БАРЧА ГЎЗАЛЛИКЛАР ҲОМИЙСИ 5-бет

БОБУР ТАДҚИҚОТЛАРИ 5-бет

АУДИТОРЛИК ФАОЛИЯТИ ТЎҒРИСИДАГИ ҚОНУН 6-бет

ТЕХНОЛОГИК ЁНДОШУВ УСТУВОРЛИГИ 6-бет

КУЧЛИ БЎЛАМАН ДЕСАНГ — ЮГУР 7-бет

ЭЙ ДЎСТ (1001 БИТИКДАН) 8-бет

"ИНДАБА" СКАНВОРДИ 8-бет

SO'NGGI UCH KUN MUJDALARI

MAJLIS QARORI

"2002 yilda respublikani ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish yakunlari hamda 2003 yilda islohotlarni chuqurlashtirishning asosiy yo'nalishlari to'g'risida"gi Vazirlar Mahkamasini yig'ilishining qarori matbuotda e'lon qilindi.

TAQDIMOT

O'zbekiston Fanlar akademiyasining Tarix instituti olimlari tomonidan yurtimizning turli davrlarga oid qadimiy va boy o'tmishimizni o'rganish borasida keng qamrovli izlanishlar natijasi o'laroq 2002 yilda chop etilgan o'nab ilmiy maqolalar, monografiya va risolalarning taqdimot marosimi bo'lib o'tdi.

"EKSP0 2005"

Toshkentdagi Xalqaro hamkorlik markazida O'zbekiston Respublikasining "EKSP0 2005" umumjahon ko'rgazmasidagi ishtirokining taqdimot marosimi bo'lib o'tdi. Ma'lumki mamlakatimiz 1997 yildan Xalqaro Ko'rgazma byurosining to'liq a'zosi hisoblanib, tashkil etilayotgan umumjahon ko'rgazmalarida muntazam qatnashib kelmoqda.

РАҒБАТ-МАСЪУЛИЯТ ДЕМАК

Эътибор киши руҳиятини мудом зугуликка чорлаб келган. Бироқ қилинган меҳнатнинг рағбатлантирилиши фақат мукофот эмас, балки масъулият дегани ҳамдир. Шу маънода Самарқанд вилоят ҳокимлиги томонидан Қўшрабат тумани ҳақ таълими бўлимига 120 миллион сўм миқдорда маблағ ажратилган туман ХТБ зиммасига

янада масъулият юклайди, дейиш мумкин. Негаки, бу маблағ тумандаги мактаблар синф хоналарини жиҳозлаш ва компьютерлар сотиб олишга сарфланаётди. Вилоят ҳокимлигининг маъмур туманга бундай эътибори ҳам бежизга эмас, албатта. Чунки ўқувчилар уртасида турли фанлар бўйича утқазилган аъъанавий олим-

паданнинг вилоят босқичида Қўшрабат туманидан иштирок этган ун беш нафар мактаб ўқувчисидан етти нафарининг юқори ўрин-

га ажратилган маъмур маблағ тумандаги барча мактаблар шариоитига қараб тақсимланмоқда. Жумладан, ушбу маблағ ҳисобига битта лингафон кабинети, 26-мактабда битта компьютер синфи очилган бўлса, 12-мактабнинг тарих кабинети керакли жиҳозлар билан тўлиқ таъминланди.

эътибор — ёрқин келажакка қилинган эътибордир. Қолаверса, бу замонавий жиҳозланган синфларда таълим тарбия олаётган ёшлар қалбида маъсулият ҳиссини ҳам оширади. Масъулият ҳиссини сезган кўнглининг манзили эса доим аниқ ва порлоқ бўлади.

E'tibor

Шерали НИШОНОВ, "Маърифат" муҳбири

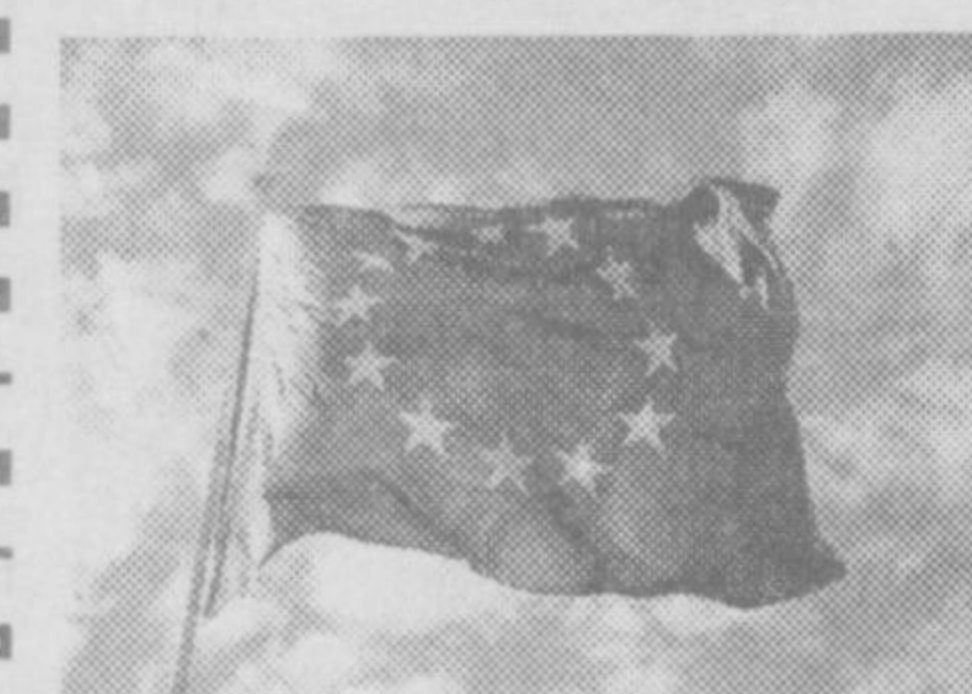
САМОЛЁТ ПАРВОЗИ ТИКЛАНДИ

1998 йил Ироқдан халқаро инспекторлар гуруҳи чиқариб юборилганида, мамлакат бўйлаб БМТга тегишли "U2" русумли разведкачи самолётларнинг кузатуви ҳам чек қўйилган эди. 10 февраль кун расмий Бағдод ушбу самолётлар парвозининг тикланишига рухсат берганидан сўнг, кеча "U2" ўзининг илк 4 соат 20 дақиқалик парвозини амалга оширди. Ироқ ташқи ишлар вазирлигининг билдиришича, 11:55 да мамлакат ҳаво сарҳадларидан кириб келган разведкачи самолёт 16:15 да Ироқдан чиқиб кетган. Шунингдек, расмий Бағдод АҚШнинг БМТ номи остида ҳаракатланувчи ушбу "U2" самолётдан ташқари Франциянинг "Migage" ва Россиянинг "Ан-30Б" ҳаво учоқларининг парвозига ҳам рухсат берган.

САММИТ НИХОЯСИГА ЕТДИ

Европа Иттифоқига аъзо давлатлар раҳбарларининг фавкуллодаги саммити Брюссель шаҳрида бўлиб ўтди. Унда Иттифоқнинг Ироқ муаммосида тугатган ўрни ва Яқин Шарқда тинчлик ўрнатиш масалалари муҳокама этилди. БМТ Бош қотиби Кофи Аннан ҳам иштирок этган ушбу анжуманда Иттифоққа аъзо давлатлар раҳбарлари Ироқда инспекторлар фаолиятини давом эттиришни ёқлаб чиқдилар ҳамда Бағдоднинг 1441-резюлюцияга амал қилиши бўйича ягона битим имзоладилар. Греция ташаббуси билан ташкил этилган мазкур саммитда Саддам Хусайнни қуролсизлантиришда тинчлик йўли билан ҳал этиш учун имкон борлиги, ҳарбий куч ишлатиш эса энг сўнгги чора бўлиб қолиши таъкидланди.

МЕТРОДАГИ ЁНГИН

Кеча Жанубий Кореянинг энг йирик шаҳарларидан бири бўлган Тэгудаги метрода террор акти содир этилди. Кўрганларнинг гувоҳлик беришларича, поезд станцияларидан бирида вагон ичига бир киши ёнғунчи моддалар солинган пакетни улоқтириши боис, кучли ёнғун юз берган. Ҳозирда қурбонлар сони 52 кишига етган бўлса-да, лекин бу рақам ошishi кутилмоқда. Чунки, ёнғун вақтида вужудга келган захарли тугун боис, ер остида қолиб кетган кишиларнинг ҳам ҳалок бўлишлари ҳавфи бор. Шунингдек, айни портлаш вақтида поездда 600 га яқин киши бўлганлиги айтилмоқда. Полиция эса ёнғун сабабчиси қўлга олган. У 56 ёшли Ким Тэ Хван бўлиб, ҳозирда унинг ўзи ҳам куйганлиги боис, шифохонада ётибди. Жиноятчидан ташқари қуйиш сабабли 130 дан ошмиқроқ йўловчилар ҳам шифохонага келтирилганлар.

КИШ ҚУРБОНЛАРИ

Сўнгги етти йил ичида илк бора кузатилаётган қалин қор ёиши боис, бугун АҚШнинг шарқий ҳудудларидаги Мэриленд, Делавэр, Нью-Жерси, Кентукки ва Фарбий Виржиния штатларида фавкуллода ҳалат эълон қилинди. Вашингтон, Нью-Йорк, Филадельфия ва бошқа шаҳарлардаги самолёт, поезд, автомобильлар қатнови тўхтаб қолган. "NTV"нинг хабар беришича, қалин қор туфайли Миссури штатида 6 киши, Фарбий Виржинияда 5 киши, Айовада 4 киши, Иллиноисда 2 киши ва Небраско, Нью-Жерси ҳамда Огайо штатларида биттадан, жами 20 киши ҳоётдан кўз юмган. Жойларда қорнинг ёишига қараб, унинг қалинлиги 60 см. дан 125см. гача етган. Мэриленд штати губернатори кўчаларда полиция, тиббий хизмат ва қор кувручи автомобиллардан ташқари ҳаракатланган хусусий машиналар эгаларига 1000 доллар миқдорда жарима солинишини эълон қилди.

ЧЕЧЕН УРУШИ: НЕЧА КИШИ ЎЛГАН?

Россия федерацияси ҳукумати ИТАР-ТАСС ва "Интерфакс" агентлигининг Чеченистонда ҳалок бўлган аскарлар сони 15 минг атрофида, дея тарқатган хабарларини рад этди. Агарда ушбу рақамга ишонилганидан бўлса, Россиянинг бир неча йил ичида Чеченистонда қўрган талафоти, совет қўшинларининг 10 йил мобайнида Афғонистонда берган йўқотишига тенг келиб қолади. Ушундан советлар 14 мингдан ошмиқроқ аскардан айрилиб, Афғонистонни тарк этган эдилар. Россия мудофаса вазирлигининг маълумотига кўра, 1999 йилнинг октябр-декабрига қадар Чеченистондаги иккинчи ҳарбий кампания вақтида 4572 киши ҳалок бўлди ва 15549 киши жароҳатланди. Шунингдек, ўлганлардан 2750 нафари ва яраланганларнинг 6569 нафари Куролли Кучлар аскарларидир. Қолганлар эса ички ишлар каби бошқа тузилмаларнинг хизматчилари саналади.

ГИЁҲАНДЛИККА ҚАРШИ КАМПАНИЯ

Тайланд бош вазири Таксин Чинаватнинг буйруғи билан май ойига қадар мамлакатни гийёҳандлик савдоси билан шуғулланганлардан тазолаш ишлари ўтказилмоқда. 1 февралдан бошланган кенг миқёсдаги махсус кампаниянинг биринчи икки ҳафтасида 304 киши йўқ қилинган. Лекин ушбу қора бизнес тепасида турган шахслар ушланганча йўқ. Шунингдек, жиноятчиларни тугатиш операцияси вақтида полициячилардан ҳам 15 киши ҳалок бўлди. Сўнгги уч ой ичида эса 15 мингдан ошмиқроқ гумондор ушланиб, 6 миллион дона метамфетамин таблеткаси мусодара қилинди. Шу сабаб сўнгги ҳафта ичида ушбу таблетканинг нархи 3 АҚШ долларидан 9 АҚШ долларга кўтарилиб кетди. Полициянинг билдиришича, гийёҳандлик савдоси дилерлари ўзларини ҳукуматга ушлб беришларидан кўриб, қўл остидагиларни ўлдирмишгача бориб етмоқдалар. "Интернет" тармоғидан олинди.

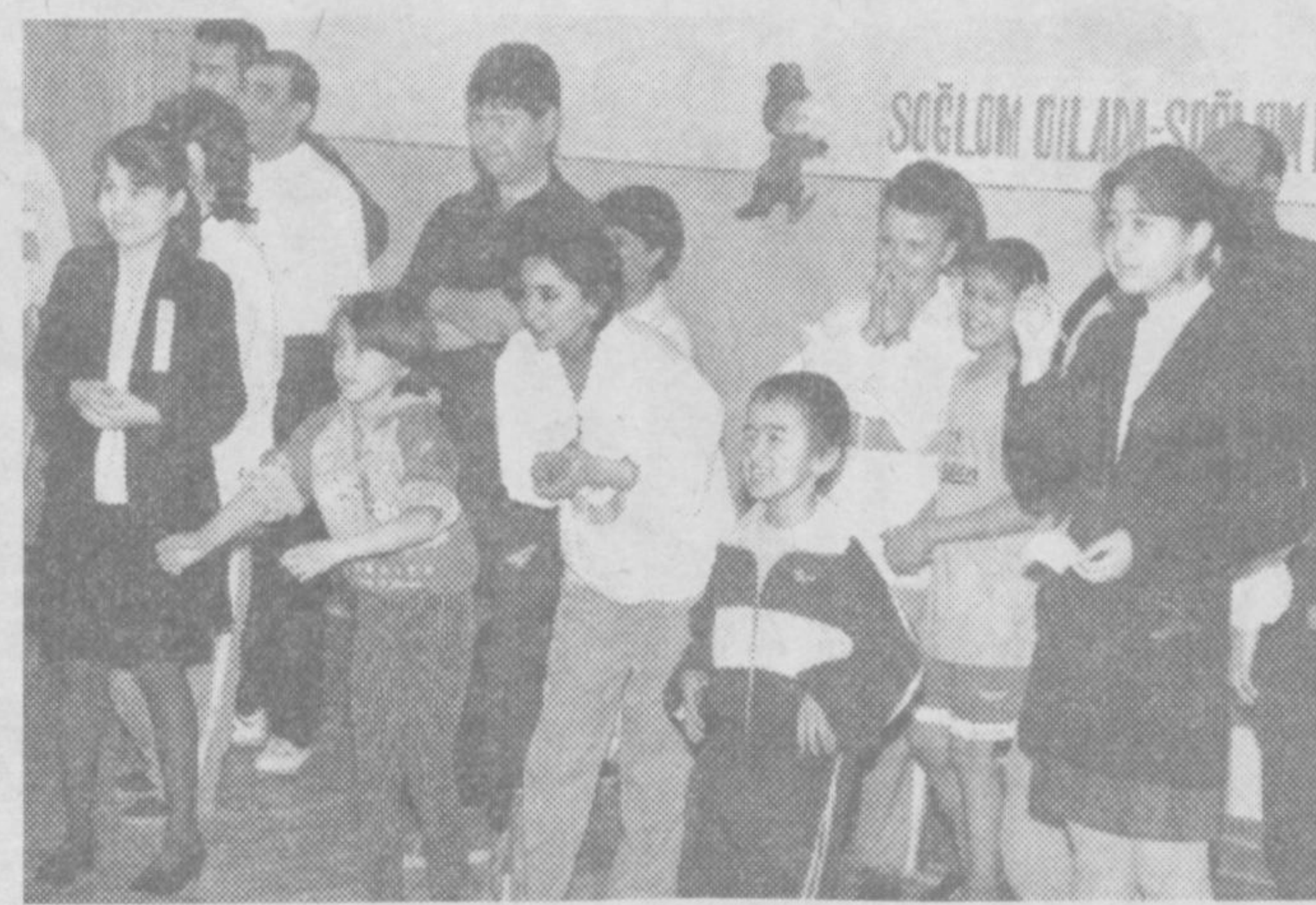

БАРЧА ГОЛИБ БЎЛГАН КУН

Болалар спортини ривожлантириш ва уни оммалаштиришга, умуман спортга алоҳида эътибор қаратилаётган бир паллада пойтахтимизнинг Миробод туманида ўтказилган "Соғлом оила" мусобақасини ҳам бу борада кўйилган қадамлардан бири десак муболага бўлмас. Ушбу мусобақанинг одатдаги, болалар, қизлар, катталар ўртасида ташкил этила-жақ мусобақалардан фарқи жиҳати, унда бутун оила бир тан, бир жон бўлиб галаба учун курашдилар. Миробод тумани халқ таълими бўлими ҳамда ушбу тумандаги Сарикўл маҳалласи ҳамкорлигида 154-мактабда ўтказилган мазкур мусобақада 8 та оила узаро беллашди. Ота-она ва фарзанд, яъни уч кишидан иборат бўлган ҳар бир жамоа эстафетали югуриш, тўпни баскетбол тўрига ташлаш, арғимчоққа ўйнаш, арқон тортиш каби 7 та шарт бўйича ўз имкониятларини намойиш этдилар. Эркаклар ва болалар билан бир қаторда 30-35 ёшли аёлларнинг ҳам биринчилик учун бор имкониятларини ишга солиб интилганликлари беллашувнинг янада қизгин ўтишига хисса қўшди. Негаки, аёлларимиз шу кун нафақат уй юмушлари, бола тарбиясида, балки, спортда ҳам этил ва таққон эканликларини намойиш қилдилар.

Tadbir

Болалар спортини ривожлантириш ва уни оммалаштиришга, умуман спортга алоҳида эътибор қаратилаётган бир паллада пойтахтимизнинг Миробод туманида ўтказилган "Соғлом оила" мусобақасини ҳам бу борада кўйилган қадамлардан бири десак муболага бўлмас. Ушбу мусобақанинг одатдаги, болалар, қизлар, катталар ўртасида ташкил этила-жақ мусобақалардан фарқи жиҳати, унда бутун оила бир тан, бир жон бўлиб галаба учун курашдилар. Миробод тумани халқ таълими бўлими ҳамда ушбу тумандаги Сарикўл маҳалласи ҳамкорлигида 154-мактабда ўтказилган мазкур мусобақада 8 та оила узаро беллашди. Ота-она ва фарзанд, яъни уч кишидан иборат бўлган ҳар бир жамоа эстафетали югуриш, тўпни баскетбол тўрига ташлаш, арғимчоққа ўйнаш, арқон тортиш каби 7 та шарт бўйича ўз имкониятларини намойиш этдилар. Эркаклар ва болалар билан бир қаторда 30-35 ёшли аёлларнинг ҳам биринчилик учун бор имкониятларини ишга солиб интилганликлари беллашувнинг янада қизгин ўтишига хисса қўшди. Негаки, аёлларимиз шу кун нафақат уй юмушлари, бола тарбиясида, балки, спортда ҳам этил ва таққон эканликларини намойиш қилдилар.

Дарвоқе, аёллар спортини ҳақида гап кетганда 7 февраль кун Оқсароёда бўлиб ўтган Ўзбекистон Болалар спортини ривожлантириш жағмағали ҳомийлик кенгашининг навбатдаги йилгишига тўғалишимиз даркор. Боиси, унда Хомийлик Кенгаши раиси, Президентимиз Исролм Қари-

мов болалар спортини ривожлантириши катта спорт соҳасида қилинаётган ишлар билан аралаштириб юбормаслик, бошланғич синф ўқувчиларини спортнинг қайси турлари билан шуғулланиши лозимлигига эътибор бериш билан бирга, қизлар спортини ҳам такомиллаштириш кераклигини таъкидладилар. Зеро, бунинг замирида соғлом она туфайли соғлом авлод камалига эришишдек олий мақсад ётади.

Яна, "Соғлом оила" мусобақасига қайтадиган бўлсак, учта гуруҳга бўлиб ўтказилган беллашуларда Сарикўл маҳалласида яшовчи Мавлоновлар, Юсуповлар ва Абдулазизовлар оилалари голибликка эришди. Тошкент ё-мой комбинати ишчиси, 35 ёшли Хабибулло Мавлоновнинг айтишича, спорт борасида қайсидир маънода янгилик бўлган "Соғлом оила" мусобақасини келгусида ҳам давом эттириш, унга бошқа оилаларни ҳам жалб этиш мақсадга мувофиқ бўлади.

Сарикўл маҳалласининг ёшлар билан ишлаш мутахассиси Дилмурод Мирзаев эса бундай мусобақаларнинг яқинлашиб келаётган баҳор байрамларида ҳам ташкил этилишини ва жорий "Обод маҳалла йили" да соғлом оиланига ўз маҳалласининг гуллаб-яшнашига хизмат қилишини билдирди.

Шу кун маҳалла миқёсидаги оммавий тадбирга айланган "Соғлом оила" мусобақаси голиблари-га Миробод тумани ҳокимлиги ҳамда халқ таълими бўлимининг эсадалик совғалари топширилди.

К.АЛИОХУНОВ

Суҳбатдошимиз Аъзамжон Шокиржонов 1951 йил 26 апрелда Сирдарё туманида туғилган. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган спорт устаси.

Миллий кураш бўйича Ўзбекистоннинг 13 карра чемпиони. Самбо, дзю-до, классик кураш бўйича Ўзбекистон чемпиони. 1995 йилдан бошлаб то шу кунга қадар Аъзамжон Шокиржонов Ўзбекистон республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамаиат қурилиши Академиясининг "Жисмоний тарбия ва спорт" кафедраси мудири лавозимида хизмат қилиб келмоқда.

— Спорт турлари орасидан нега айнан курашнинг танлагансиз?

— Айнан курашнинг танлаганим сабабини аниқ айта олмаيمан. Сабаби жуда кўп. Пскент шаҳридаги болалар уйида Владимир Ким деган тарбиячимиз классик кураш тўғрагини олиб борар эди, уша вақтда 10 ёшларда эдим. Ҳозиргача унинг ҳар бир ширин сўзларини, меҳрибонлигини ёдимда, ҳар бир баҳарилган машқларга берган баҳолари доим ўша устозга интилимимни тобора кучайтирад эди. Уша пайтлари Пскент шаҳрининг Окунбобоев номи истироҳат боғида "Белбогли кураш" бўйича катта сайиллар бўлар эди. Унда машҳур полвонлардан: Тўйчи полвон Раҳмонов, Олим полвон Пулатов, Мирҳалил Зарипов, Нуриддин Маликов, Назаркул полвон, Мамат полвон ва бошқалар кураш майдонини тўлдирардилар. Уларни ҳамма олқишлар, гудуроз қарсақлар билан қарши олар, бизлар эса бир тўда ёш болалар, ушбу курашларни завқ билан томоша қилардик. 1965 йиллари, яъни Сирдарёда мактабда ўқиб юр-

шогирд, шогирд эмас" дейдилар. Албатта, шогирд устоз кўриши шарт, чунки устоз касб эгаси дегани. Доно халқимиз ўз фарзандини устозга олиб келганда "Эти сизники, суяги бизники" деб устозга бўлган баланд хурматини ва ишончини билдирди. Чунки устоз ўз шогирдининг касб маҳоратини эгаллаши учун бор кучини, салоҳиятини сарфлайди, меҳрини беради.

—Отамдан қолган далалар" фильмида бош роллардан бири-ни ижро этгансиз. Бундан ташқари ҳам бир қанча образларингиз зангори экранларда намойиш этилган. Умуман санъат сиз учун нима, бу ҳам сизнинг севимли машғулотиңизми?

—Мен 20 га яқин фильмларда суратга тушганман. Шулардан: "Отамдан қолган далалар", "Лафз", "Тонг отунча", "Буюк Амир Темури", "Занжир" фильмларида бош ролларни ўйнаганман. Кино санъатига киришимга ҳам кураш сабаб бўлган. 1984 йилда мен телевидениеда кураш ва белбогли кураш дарсларини олиб борган эдим.

— Иккита ўғлим ҳам спорт билан шуғулланади: каттаси кураш билан, кенжаси эса футбол билан. Бола тарбиясида спорт жуда катта аҳамиятга эга. Спорт болани жисмонан чиниктиради, руҳини тетиклаштиради, бемаъни йўллардан қайтаради. Шунинг учун ҳам давлатимиз МДХ бўйича биринчи бўлиб "Жисмоний тарбия ва спорт тўғрисида"ги қонунни қабул қилиб, мунтазам равишда спортни ривожлантиришга эътибор қаратиб келмоқда. Шахсан Президентимиз ташаббуси билан "Ўзбекистонда болалар спортини ривожлантириш жағмағали" ташкил этилди. Бу фарзанд тарбиясида спорт нечоғлик катта аҳамият касб этишининг ёрқин ифодасидир.

— Курашнинг тўрт тури бўйича спорт устаси экансиз, демак, шогирдлар ҳам бисёр. Ўз-ўзидан машаққатини ҳам озми-кўпни тоғиб қўради. Устозлик масъулияти ҳақида нима дея оласиз?

—Ҳақиқатдан ҳам 100 дан ортиқ спорт усталарини тайёрлаганман. Айниқса, К. Турсунов, А. Азимов, М. Байтараев, А. Саитбоев Б.Эркинбоев, Х.Эгамов, М.Қамбаров Т.Иброҳимов, Н.Иброҳимов, Ҳамидуллополвон, А.Мўминов А.Пирматов ва А.Йўлдошевлардай шогирдларим борлиги билан фахрланаман. Албатта, устоз фақат жисмоний ва техник-тактик тайёргарликка аҳамият бермай, балки шогирдининг руҳий ҳолатига ва дунёқарошига ҳам эътибор бериб, ҳаётда ўз ўрнини топиши учун ёрдам кўрсатиши керак. Хуллас, шогирд ўз остида "менинг устозим" деганда, устоз "устоз" деган улуг номга сазовор бўлади, деб ўйлайман.

— Курашдан ташқари спортнинг яна қандай турлари билан шуғулланасиз?

— Спортнинг қиролчаси ҳисобланган энгил атлетика —ҳар бир спорт тури асосида ётгани сингари, менинг

НУКУСЛИК ЁШЛАР ГОЛИБ

Мақтаб ўқувчилари ўртасида уюштирилган "Умид ниҳоллари" спорт мусобақаларининг 5-7-синфлар жамоалари иштирокида ташкиллаштирилган футбол баҳслари Қорақалпоғистон Республикасида кўтаринки руҳда ўтказилди. Республика голиблиги учун кечган мусобақаларда жамоалар 4 гуруҳга бўлинган ҳолда беллашдилар. Гуруҳ баҳсларида галаба қозонган Нукус, Тўртқўл, Кейали ва Шуманой туманлари ёш футболчилари орасидан финалга нукусликлар ва тўртқўлликлар йўлланма олишди. Хавфли вазиятларга бой ва ҳужумкор руҳда кечган учрашув нукусликларнинг 2:0 ҳисобидаги галабаси билан аяқланди. Учинчи ўрин шуманойлик ўқувчиларга насиб қилди.

БИРИНЧИ ДАВРА УЧРАШУВЛАРИ

Самарқанд шаҳрида олий ўқув юртлири талабаларининг волейбол бўйича очик чемпионати биринчи давра учрашувлари бўлиб ўтди. Самарқанд, Термиз, Қорақалпоғистон давлат университетлари, Тошкент давлат педагогика университети, Навоий кончилик институти, Наманган давлат муҳандислик ва Жиззах давлат педагогика институтлари жамоалари ўртасида кечган беллашуларда пойтахтлик, қорақалпоғистонлик, наманганлик ҳамда мезбон талабаларга омад кулиб боқди. Март ойида Жиззах шаҳрида "Талаба" спорт уюшмаси томонидан ташкил этилган ушбу мусобақаларнинг иккинчи давра учрашувлари бўлиб ўтади. Айтиш мумкинки, талабаларнинг бу хилдаги мусобақалари келгуси йили айнан Самарқандда бўладиган "Универсиада — 2004" ўйинларининг мurosасиз ва қизгин беллашувлар остида ўтишига хизмат қилади.

КАБАЕВАНИНГ КЎРГАЗМАЛИ ЧИҚИШИ

Кун кеча Ростов-Дондаги "Экспресс" спорт мажмуасида 1987-1991 йилларда туғилган қизлар ўртасида спортнинг бадий гимнастика тури бўйича Россия биринчилиги мусобақалари бошланди. Унинг тантанали очилиши маросимида мамлакатимизда туғилиб, ҳозирда Россия шарафини ҳимоя қилаётган таниқли гимнастикачи Алина Кабаева ўзининг кўرғазмали чикши билан иштирок этди.

МАСКАЕВНИНГ ГАЛАБАСИ

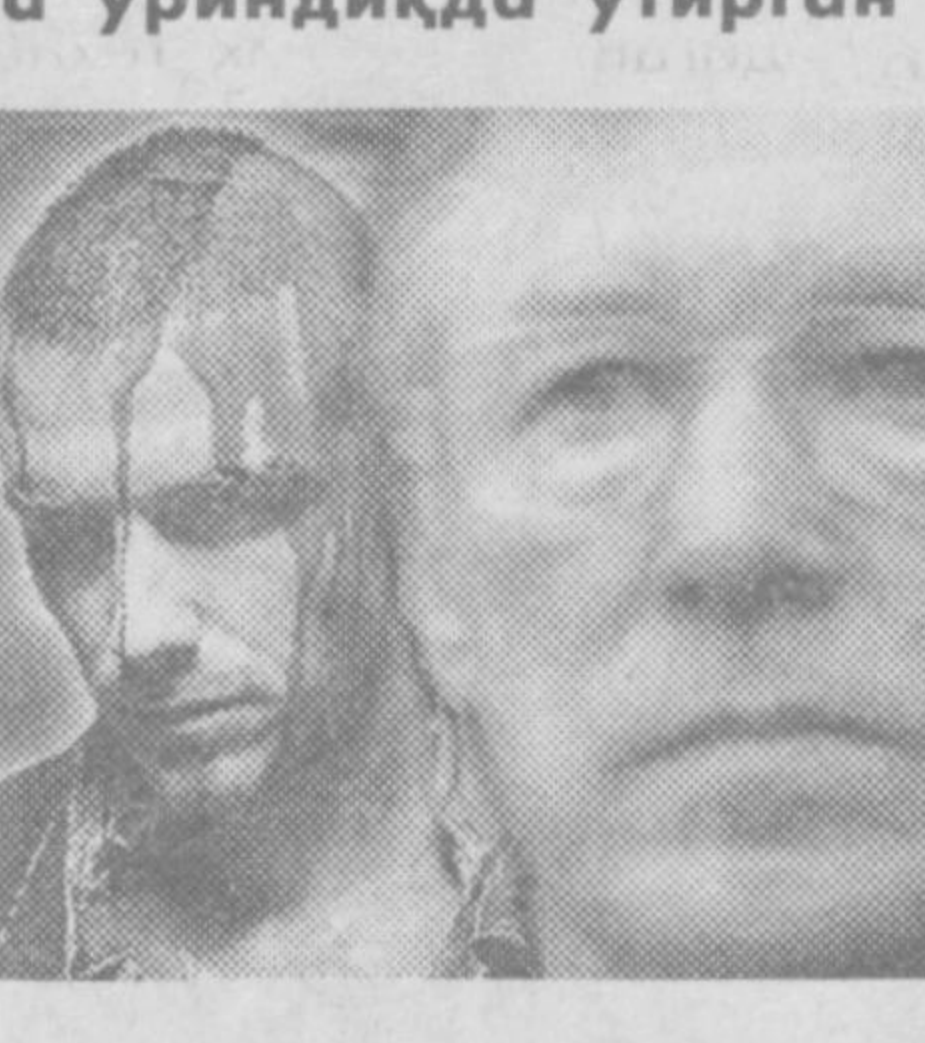
Мамлакатимизда туғилиб ўсган ва ҳозирда Россия ша-

ФЕРГЮССОН БЕКХЭМНИ ЖАЗОЛАДИМИ?

Англия чемпионати доирасида "Арсенал" жамоаси қарши майдонга тушган "Манчестер Юнайтед" клуби ўз уйида 2-0 ҳисобида ўзқазиб қўйди. Шундан сўнг, мағлубиятдан жаҳли чиққан "Манчестер Юнайтед" бош мураббийси 61 ёшли Алекс Фергюссон ечиниш хонасига кириб, ўз ўйинчиларига бақира кетди ва ўриндиқда ўтирган жа-

рафини ҳимоя қилаётган оғир вазили профессионал боксчи Олег Маскаев бир йиллик танаффусдан сўнг ўзининг илк жангини ўтказди. У македониялик 31 ёшли Эррол Садиковскига қарши рингга чиқиб, биринчи раунднинг бир дақиқаю беш сонияси ўтган вақтда рақибини нокаутга учратди. Ҳозирга қадар 27 учрашув ўтказиб, шунинг 22 тасида галабага эришган ва 5 мартаба мағлуб бўлган Маскаев 17 та рақибини Эрролга ўхшоб нокаут ҳолатига туширган эди. Эътиборли жиҳати, у Хассим Раҳмонов ҳам шу кўйга солган.

моа сардори Девид Бекхэмга қарата бутсини (футболчиларнинг оёқ кийими) улоқтирди. Натижада 27 ёшли футболчининг кўз остига жароҳат етиб, шифокорлар то-

Македониялик боксчи эса 14 та жанг ўтказиб, шунинг 10 тасида мағлубиятга учраган ва ўтган йилнинг март ойида Жанубий африкалик Корри Сэндерсдан техник нокаутга учраганидан сўнг, энг кучли 20 та оғир вазили профессионал боксчилар рўйхатидан чиқариб юборилган эди.

КУЧЛИ БЎЛАМАН ДЕСАНГ, ЮГУР!

Уша вақтда режиссёр Юсуф Азимов "Тонг отунча" фильмига тақлиф этди. Ушбу фильмдан сўнг Шухрат Аббосов, Санжар Бобоев, Музроб Боймухаммедов, Нуриддин Қосимов ва Исмамет Эргашевлар ўз фильмларига бош ролларни ижро этиш учун тақлиф қилишди. Спорт мен учун қандай аҳамиятга бўлса, санъат ҳам шундай эҳтиборли. Санъат менга ўзгача руҳий озуқа беради.

— Ҳозир қандай фильм устида ишлаяпсиз?

— Яқин кунларда режиссёр Нуриддин Қосимовнинг "Нотаниш полвон" фильми телеомошавинлар ҳужмига ҳавола этилади. Ушбу фильмда Устоз полвон образини яратишга ҳаракат қилдим. Устоз полвон образида халқимизнинг энг олийжаноб фазилатлари муҷассамлашган бўлиб, унда ориятли, виждонли, сотилмайдиган, ўз она юртини севадиган ва ҳимоя қилмайдиган инсон акс эттирилган. Бу фильм Ўзбекистон — полвонлар юрти эканлигини кўрсатади.

— Шу даражага етиб келишингизда устозларингизнинг ҳам ўрни борми?

— Юқорида айтиб ўтганимдек, ҳаётимда устозларим жуда катта роль ўйнашган. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган устоз Тухфат ака Одиловнинг самарали меҳнатлари туфайли йирик мусобақаларнинг голиби бўлдим. Устоз энг керакли пайтларда доим ёнимда бўлиб, маслаҳат ва йўриқлар билан мени галабаларга эришимга ўз ҳиссасини қўшар эди.

— Фарзандларингиз ҳам спорт билан шуғулланишадими. Сизнингча, фарзанд тарбиясида спорт нечоғлик аҳамият касб этади?

— Спорт борасидаги фаолиятингизни амалга оширишда жиддий тўсиқлар ҳам бўлганми?

— Одам учун энг катта тўсиқ, бу ўзининг ички руҳий тўсиқлари деб биламан. Агар ички руҳий тўсиқлар бўлса у барча ташқи тўсиқларни енга олади. Ҳаётимдаги барча муаммоларни ҳал этишга ҳаракат қилганман, ўз олдимга қўйган мақсадга эришишга куч топа олганман. Бу ҳам бўлса кучли машқлар мени тоблаганидан бўлса керак, деб ўйлайман. Кучли одам бу кучли спортчи эмас, узини ҳар қандай вазиятда бошқара билган инсонни кучли, деб биламан.

—Оилангиз ҳақида гапириб берсангиз.

—Умр йўлдошим педагогика фанлари номзоди, доцент, Республика энгил атлетика мактаби директори, ўғилларимиз Темури 60- мактабнинг 9-синф ўқувчиси ва Бобур 94-мактабнинг 6-синф ўқувчиси. Умр йўлдошим менинг маслаҳатгўйим, оиламиз фаришаси ва баракаси, меҳрибон она, фарзандларимизни меҳнатсевар, ориятли, ватанпарвар қилиб тарбиялаётган мен учун азиз инсондир.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест маркази 2003 йилда абитуриентлар учун қўлланма бўладиган «Ахборотнома» ва «Вестник» журналларини босмадан чиқарди.

У журналларни нақд пулга ёки пул ўтказиши йўли билан сотиб олиш мумкин.

Манзилимиз: Тошкент ш., Жаҳон Обидова кўчаси, 12-уй. 137-53-89

